

Nenápadné bezpečí. V Přelouči vyrobí každý rok stovky pancéřovaných aut

Už zhruba pět tisíc automobilů se areálu firmy SVOS Přelouč proměnilo z běžného provedení na speciály, ve kterých se může posádka cítit bezpečně. Třeba také v oblastech, kde v podstatně každý den hrozí riziko útoku životu nebezpečnými zbraněmi.

V Přelouči se totiž specializují na výrobu pancéřovaných automobilů. “Každý rok jich vyrobíme několik stovek a každý rok také máme zprávy o tom, že na několik z nich byl podniknut útok. Všechna odolala,” říká manažer Ladislav Pék. Dokladem odolnosti je také vůz českého velvyslance v Iráku, na kterého neznámí útočníci v roce 2004 vypálili nejméně 30 projektilů. Do interiéru však žádný z nich nepronikl.

Tehdy se jednalo o terénní Toyotu Land Cruiser a právě tento typ vozidla zdejší pracovníci mají ve svých rukou nejčastěji. “Důvod je jednoduchý – je to vozidlo, které je hojně rozšířené ve všech teritoriích světa, a tudíž ho lze poměrně snadno servisovat třeba i v Africe,” vysvětluje Pék. Obdobné je to také s dalšími modely této japonské značky, tedy například pick-upem Hilux. Tato vozidla SVOS dodává převážně mírovým sborům OSN. I v době mé návštěvy ve firmě byly ve výrobních prostorách na odstavných plochách desítky rozpracovaných i dokončených bílých Toyot se známou zkratkou UN.

I tyto vozy jsou na fotografiích v naší komentované galerii.

SVOS v posledním roce vyrábí ve větším množství také pancéřované Škody Superb. Na počátku přeměny je klasický liftback s motorem 2,0 TDI. O Superb je v poslední době velký zájem, jelikož je mezi podobně velkými limuzínami v provozu poměrně nenápadný. S tímto modelem mají navíc v Přelouči zkušenosti. První pancéřovaný odtud vyjel již v roce 2002. Umí ale upravit také modely prémiových značek Audi, Mercedes-Benz, BMW nebo Lexus. V práci již měli třeba také bezpečnostní úpravu vozidla značky Bentley. Výroba běží naplno i v současné době a zakázek neubývá.

“Celý proces přeměny začíná kompletním rozebráním sériového vozu. Vymontujeme veškeré vnitřní vybavení, okenní skla, dokonce i kabeláž,” vysvětluje Pék. Následně se do interiéru zabudují pláty speciální oceli. To, jaký mají mít tvar, kolik jich bude a jakým způsobem se svaří, vymýšlejí konstruktéři a vývojoví pracovníci přímo v areálu firmy v Přelouči.

Podle Péka jsou zvyklí pracovat velmi rychle. I pokud totiž dostanou za úkol vymyslet způsob pancéřování pro typ vozu, který zde dosud nevyráběli, zvládnou to zhruba za deset týdnů. Po třech měsících od zadání zakázky je pak hotový vůz připraven k předání zákazníkovi.

Firma, která funguje od roku 1992 a od roku 2013 využívá bohatě dimenzované prostory zbrusu nového areálu, má již velmi rozsáhlé zkušenosti a uplatnila také řadu vlastních patentů. Rovněž vrstvená skla si vyrábí ve vlastní sklárně. Zatímco v případě běžných osobních pancéřovaných limuzín mívá tloušťku kolem čtyř centimetrů, pro opravdové speciály umí zhotovit skla s tloušťkou až patnáct centimetrů.

Kvůli montáži vnitřní pancéřové schránky, neprůstřelných skel a dalšího vybavení auta oproti sériovému provedení logicky “ztěžkne”. Zpravidla se (v případě kompletního pancéřování prostoru kabiny pro cestující) jedná o 800 až 1100 kilogramů,” sděluje Pék. S tím samozřejmě konstruktéři počítají, a proto se náležitým způsobem musí také zesílit nápravy a použijí se jiné pružiny a tlumiče. Samozřejmě se musí náležitě zvětšit také brzdové kotouče a vyměnit třmeny.

Zvenčí přitom auto musí působit nenápadně. Při pozorném pohledu ho prozradí jen zvláštní černé rámečky kolem skel. Pochybnosti se rozptýlí, pokud dostanete příležitost vzít za kliku dveří. Ty jsou totiž velmi těžké a otevřít je či zavřít vyžaduje skutečně chlapeckou sílu.

Vše se musí prověřit střelbou i výbuchy

Výbava vozů se liší případ od případu. Například je možné do nich zabudovat rušičky rádiových signálů, speciální střílny, které zvenčí ani nejsou vidět, systém pro filtraci vzduchu, majáky a další věci.

Například u některých vozidel pro mírové sbory se za "zahrádkou" na střeše ukrývá speciální poklop.

Nezbytnou výbavou jsou pneumatiky typu runflat, na kterých je možné po prostřelení ujet minimálně padesát kilometrů padesátikilometrovou rychlostí. Tyto úpravy obvykle zvednou cenu vozu na sumu, která odpovídá minimálně dvojnásobku hodnoty původního sériového modelu.

Každý nový typ vozu, tedy například rovněž zmíněná Škoda Superb, musí projít příslušnými zkouškami. "Ty prokáží, že je připraveno odolat palbě ze střelných zbraní i výbuchům, včetně následného střepinového účinku" vysvětluje Pék.

Samozřejmě se tyto zkoušky nedělají se zbrusu novými vozy. "Jelikož je důležitá ochrana posádky v kabině, stačí nám například nějaký starší, třeba i nepojízdný exemplář daného typu vozu, do kterého samozřejmě instalujeme přesně to, co pak bude ve vozidle pro zákazníka," uvádí Pék. Například skla musí zadržet tři projektily z automatické zbraně. "Předepsány jsou tři výstřely do trojúhelníku se stranami o délce 12 centimetrů, my ale garantujeme neprůstřelnost i při více než deseti zásazích," dodává. Faktický důkaz si každý návštěvník firmy může prohlédnout v showroomu firmy na kraji Přelouče. Tam jsou také vystaveny vojenské speciály Vega v šestikolovém a čtyřkolovém provedení.

Pro českou armádu je pak určen další typ kolového vozidla Perun. Zatím je připravena varianta s otevřenou střechou, ve vývoji je celopancéřový model s různou přepravní kapacitou.

Kromě tohoto v Přelouči dělají také dodávky a nákladní vozidla určená pro přepravu cenných zásilek. "Kabina pro posádku je samozřejmě pancéřovaná, obsahuje třeba také zvenčí neviditelné střílny. Samotný prostor pro cenný náklad pak musí odolat třeba rozbrušovačce desítky minut. "A pokud by se pak někdo dokázal dovnitř dostat, bude jistě překvapený, že uvnitř je ještě trezor. A teprve v něm jsou pak ty cennosti," říká s úsměvem Pék.

